

2001-05-02

Miljöenheten  
Agneta Börjeson

## Minnesanteckningar 2001-04-24

Plats: Kapellet, Gamla Linköping

Deltagare:

Björn Aldén, Botaniska Trädgårdarna	Åsa Ahrland, RAÄ
Roland von Bothmer, SLU	Jan Gustavsson, SJV
Lars-Åke Gustavsson, Friluftsmuseerna	Johan Högquist, Gamla Linköping
Eva Jansson, CBM	Matti Leino, Sesam
Elin Linnarsson, NV	Inger Lönnevik, Gamla Linköping
Göran Svanfeldt, FOR	Eva Thörn, NGB
Katarina Wedelsbäck, NGB	Jens Weibull, CBM,

### 1. Inledning och minnesanteckningar

Jan Gustavsson hälsade programrådets medlemmar välkomna. Minnesanteckningarna från föregående möte gicks igenom. Noterades att regeringsbeslutet av 2000-12-07 har skickats ut till samtliga programrådsmedlemmar.

Hearingen på Jordbruksdepartementet 2001-02-12 avlöpte väl.

Programmets föreslagna logotyp har blivit accepterad och bör kunna börja användas. Jens Weibull meddelade att logotypen nu är inskickad till PRV för varumärkesskydd samt att den, liksom villkoren för användandet, kommer att distribueras till POMs samtliga aktörer.

Jordbruksverkets broschyr ”Den odlade mångfalden” kommer inom kort att tryckas (kopior delades ut).

### 2. Taxonomisk forskning

Roland von Bothmer redovisade kort förutsättningarna för det uppdrag som programrådet gett. Han betonade att mot bakgrund av regeringens nya initiativ och förstärkningar i den senaste budgetpropositionen blir POMs fortsatta arbete i frågan viktig.

Förslaget som lämnades till Programrådet innebär i korthet att

- en arbetsgrupp bestående av 12 personer inrättas
- en koordinationsgrupp tillsätts med mandat att samordna arbetet
- två enkätundersökningar, jämte intervjuer, genomförs för att belysa situationen för dels de aktiva forskarna, dels verksamheterna
- en workshop genomförs tidigt 2002 i syfte att ta fram rekommendationer för svenska satsningar

Programrådet godtog skrivelsen med tilläggen att texten även bör innehålla något om kunskapsresurser utanför landet liksom möjligheterna att hitta finansiering för de föreslagna åtgärderna. Roland von Bothmer lovade att höra med Formas om möjligheter till finansiering. Likaså bör ArtDatabanken kontaktas för diskussioner om samarbetsformer.

### **3. Fältgenbankernas framtid**

Eva Thörn tog upp frågan om behovet av att säkra det svenska materialet i Nordiska genbankens (NGBs) fältgenbanker (klonarkiv). Hon menade att det är en missuppfattning att NGB skulle stå för dessa kostnader. NGBs styrelse har i beslut gjort klart att genbanken bekostar beskrivning och dokumentation av allt nordiskt material, medan däremot kostnaderna för bevarande skall bäras av nationella medel.

Som svar på brev från NGBs styrelse ber Jordbruksministern NGB att klargöra situationen för de svenska klonarkiven, redovisa vilka medel som behövs och vilka prioriteringar man önskar göra.

Programrådet menade att det vakuum som har uppstått beträffande ansvarsfrågan är olyckligt. Eva Thörn ombads svara Jordbrukministern och det beslöts att POMs samordnare skulle ta del av svaret. Jordbruksverket avser med Evas svar som underlag att reda ut hur ansvaret för fältgenbankerna bör se ut i framtiden.

### **4. Inventeringsstrategin**

Jens Weibull inledde med att understryka vikten av att programrådets ledamöter lämnar konstruktiv kritik på strategiutkastet. Därefter redogjorde han kort för några avsnitt i strategiutkastet som förtjänade särskilda kommentarer.

#### *Avsnitt 2 - Prioriteringar.*

Vid inventeringsgruppens senaste möte i Alnarp beslöts att separata strategier kommer att utarbetas för varje växtgrupp. Ett exempel utgörs av förslaget om fröinsamling framför allt av grönsaker som utarbetats av Matti Leino.

Beträffande avsnitten om prydnadsväxter och landskapsväxter kommer det att bli nödvändigt att kontakta externa personer med specialkompetens.

#### *Avsnitt 3 - Inventeringsmetoder.*

Den enkät för utvärdering av inventeringsmetoder som lämnats ut till ett antal personer har endast besvarats av ett fåtal. Enkäten kommer därför att spridas till ytterligare personer för att ge ett större bedömningsunderlag.

#### *Avsnitt 5 - Dokumentation.*

Behovet av en separat arbetsgrupp med ansvar för att utveckla dokumentationen lyftes fram. Programrådet underströk vikten av att inkludera kulturhistorisk dokumentation. Samordnarna gavs i uppdrag att sätta samman en sådan arbetsgrupp.

#### *Avsnitt 7 - Behov av inventerare.*

Förslaget till utbildningsinsatser diskuterades och programrådets ledamöter lämnade vissa kommentarer. Det är viktigt att ha klart för sig att insatserna blir återkommande då det inte går att räkna med att samma personer kommer att engageras för inventeringens alla olika projekt.

I sökandet efter lämpliga personer bör man dra fördel av de centrala yrkesgruppsregister som finns tillgängliga och därefter samla i regionala grupper. Ur administrativ synpunkt är den länsvisa indelningen att föredra.

Ett i princip färdigt strategidokument kommer att läggas fram inför nästa ordinarie programrådsmöte (se pkt 8).

### **5 Start av inventering av fröförökat material**

Avslutningsvis framlades förslaget att redan nu påbörja arbetet med att samla in återstående fröförökat material. Detta gäller framför allt grönsaker, men omfattar naturligtvis allt frömaterial (inkl. spannmål, prydnadsväxter, mm.). Farhågor restes om detta var rätt ansats med tanke på att inventeringsstrategin ännu inte är fastlagd. Flera av programrådets ledamöter menade dock att behovet är så akut att något måste påbörjas omedelbart.

Följande arbetsfördelning blev överenskommen:

- Fredriksdals friluftsmuseum söker arbetsmarknadsmedel för projektanställning (deltid) av en person som pådrivande koordinator
- CBM utformar upprop/annonser och tar en första kontakt med tidningar/tidskrifter när finansieringen för en koordinator är fastlagd.
- NGB sköter omhändertagande av frö och dokumentation

### **6 Ekonomi och kostnader inom POM**

Flera ledamöter hade efterlyst en diskussion om behovet av resurser till programmets genomförande. Det arbete som väntar i form av utbildningsinsatser, tillsättande av nätverkskoordinatorer, inventering och insamling, byggande av referenssamlingar samt arbete med kulturväxttaxonomi kommer att kräva nya medel. Att finansieringsfrågan blir löst innebär också en kvalitetssäkring.

Jordbruksverket har i Budgetunderlag för räkenskapsåren 2002 – 2004 begärt 3 milj kr för 2002 och 4,5 milj kr för 2003 och 2004, allt i enlighet med programmet. Dessa medel avser inte forskning där verket förutsätter att medel även fortsättningsvis tillförs FORMAS. Därutöver har Jordbruksverket aviserat att medel kommer att begäras för den landsomfattande inventeringen i samband med redovisningen av budgetunderlag för 2003 – 2005 sedan en strategi utarbetats. Efterhand som vi utvecklar/genomför programmet kommer nya behov att visa sig. Det blir då viktigt att tydliggöra behoven och redovisa kostnaderna. Med sådana underlag kan Jordbruksverket och andra aktörer verka för att medel tillförs programmet.

**7. Övriga frågor**

Inga övriga frågor anmäldes.

**8. Nästa möte**

Nästa ordinarie programrådsmöte förläggs till Uppsala Botaniska trädgård 22/10.